

Aloja Starkelsen produkcija.

kurē ar citu ES dalībvalstu zemniekiem. Zinu, ka viņi šo nevēlas dzirdēt, vēršot uzmanību, ka citās valstīs ir lielāks atbalsts, labāki nosacījumi, labākas zemes. Kad aizbraucu uz Austriju, runāju ar šīs valsts saimniekiem, viņi man teica pilnīgi to pašu. Proti, Latvijā kartupeļus nevajag laistīt, te ir daudz labāki apstākļi kartupeļu audzēšanai nekā Austrijā, Latvijā ir zemākas darbaspēka un pakalpojumu izmaksas.

Ikviens Latvijas lauku saimnieks ir atšķirīgs, ikviens ir personība. Vidējo saimnieku raksturot man nepatīk. Man ikviens saimnieks ir ar savu stāstu, savu pieredzi un vērtību skalu. Katram saimniekam ir atšķirīga motivācija darboties kartupeļu audzēšanā. Mūsu partneri ir ļoti dažādi. Desmit gados ir redzams, ka zem-

nieki savu darbu dara ar aizvien dziļāku izpratni. Bioloģiskajā lauksaimniecībā pavisam maz paliek neapmierinātu cilvēku par to, ka "visus minerālmēslus, ķīmiju aizliedza, mani moka". Aizvien vairāk ir lauksaimnieku ar izpratni par to, ka bioloģiskais atver papildu iespējas, nevis ierobežo.

– Cietes kartupeļu audzēšana ir īpaša ar to, ka pārkat no saimniekiem visu izaudzēto ražu, turklāt nodrošināt audzētājus ar sēklu.

– Audzētājiem ir jāplāno sēklas daudzums, jo pat divus gadus iepriekš ir jāizaudzē pirmsbāzes sēkla. Ir saimnieki, kuri pēkšņi vēlas sākt audzēt kartupeļus un pieprasa nodrošinājumu ar sēklu. Mēs ar lielāko prieku piegādātu, mums ir kontakti citās valstīs, tomēr, ja vēlas sēklu pirkt

neplānoti, tās cena ir *debesīs*. Kartupeļu audzētājam viena no lielākajām izmaksu pozīcijām ir sēkla. Ir milzīga atšķirība, vai pērc sēklas kartupeļus par 200–250 eiro/t vai par 500–600 eiro/t. Mēs iepērkam pirmsbāzes sēklu, slēdzam līgumus ar sēklu audzētājiem. Nevaram noslēgt līgumu ar milzīgu rezervi, cerot, ka pavasarī sēklu pirkis vairāk nekā parasti. Mums ir bijis, ka pāri paliek 40 tonnu sēklas. Aloja Starkelsen nav savas zemes, kur to stādīt. Tādos gadījumos zvanām zemniekiem, lūdzam izlīdzēt. Sarežģīti. Sadarbību vēlamies plānot uz priekšu, tāpēc slēdzam trīs gadu līgumu par kartupeļu iepirkumu. Tādējādi zemnieks var trīs gadus uz priekšu plānot sēklas daudzumu.

Plānošana ir koks ar diviem galiem. Mēs arī saprotam zemnieku, viņš nevar precīzi prognozēt, saplānot savu dzīvi, kāds būs lauku plāns nākamajā gadā. Aloja Starkelsen sēklas rezerves nodrošina, tomēr tās nav bezlimita. Tas ir kopīgi ar saimniekiem risināms jautājums.

Sadarbojamies ar saimniekiem ne tikai sēklas pārdošanā un ražas pirkšanā. Rīkojam apmācības, mums ir mēslošanas programma integrētajiem audzētājiem, bioloģiskajiem saimniekiem atbalstām analīžu veikšanu. Sniedzam padomus un atbalstu. Kaut līgums ar saimniekiem ir

noslēgts uz trim gadiem, vēlamies ar viņiem sadarboties vismaz nākamos 30 gadus.

– Kādu plānojat uzņēmuma tālāko izaugsmi?

– Vissvarīgākais ir pārtikas ražošanas ilgtspēja. Šā jēdziena būtība Latvijā ir pārprasta. Ne tikai lauksaimniecībā, bet arī pārtikas pārstrādē. Bioloģiskā lauksaimniecība un bioloģisko pārtikas produktu ražošana ir reāla fantastiska Latvijas iespēja izaugsmei! Valsts līdz šim ir ļoti daudz investējusi bioloģiskajā lauksaimniecībā, tāpēc ir jāsaprot – ir vērts patlaban izmantot šo investīciju. Mums ir ļoti labi attīstītas bioloģiskās platības, ir izaugusi jauna paaudze. Vidējais vecums bioloģiskajiem zemniekiem ir mazāks nekā vidēji lauksaimniekiem kopumā. Jaunajiem zemniekiem ir interese par izaugsmi, ir interese ražot pārtiku, viņiem ir labas iespējas iegūt labas ražas. Valsts aizvadītajā ES plānošanas periodā atbalstīja nacionālās stratēģiskās investīcijas pārstrādei, tostarp lielākā daļa bija bioloģiskajai pārstrādei. Naudas ieguldījumi notika *Lateko Food*, *AS Tukuma piens*, *AS Dobeles dzirnavnieks*. Būtu loģiski, ja izaugsmi, izpratni un jēgpilnu ražošanu lauksaimniecībā tālāk noteiktu pārstrāde tepat Latvijā, tostarp Alojā. Mēs kādreiz bijām pionieri, vislielākie bioloģisko izejvielu pārstrādātāji, patlaban vairs neesam vislielākie. Bioloģisko produktu ražošana un pārstrāde ir veids, kā vērtībai palikt šeit, Latvijā. Mums nav ne minerālmēslu resursu, ne ķīmijas rūpnīcas, tāpēc, ja dotos industriālās lauksaimniecības virzienā, šie resursi būtu jāved no citām valstīm un nauda aizietu no Latvijas. Tas ir nepareizs modelis. Pareizs modelis ir, ka mēs bez importa ražojam Latvijā. Līdzīgi kā ar mežu – izaudzējam, pārstrādājam, nauda paliek šeit, pārdojam jau augstas pievienotās vērtības produktu. Tā būtu ilgtspējīga nacionāla valsts stratēģija, kā iegūt lielāko iespējamo vērtību visā pārtikas produktu ražošanas ķēdē, sākot no lauksaimnieciskās ražošanas. Pārtikas pārstrāde Latvijā ir labā pozīcijā, lai šādu modeli īstenotu. **a**

RADIATORU SERVISA CENTRS

- Remonts
- Seržu maiņa
- Izgatavošana
- Tirdzniecība
- Kondicioniera kompresoru remonts un tirdzniecība

“OPPOZIT” SIA. Maskavas 433B, Rīga, tālr. 20436777
www.oppozit.lv